

Herd Navigator på vej ud i verden

Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet har siden 2001 været involveret i udviklingen af Herd Navigator, et fuldautomatisk system til overvågning af reproduktion, yversundhed, ketose og fodring hos malkekøer. Projektet BIOSENS har været støttet af Innovationsloven under Direktorat for FødevarerErhverv og Videncentret for Landbrug, Kvæg.

Herd Navigator bruges i dagligdagen på KFC

Sideløbende med forskningsaktiviteterne hos DJF har det private firma Lattec i Hillerød arbejdet med at udvikle de fysiske enheder som udgør Herd Navigator. Systemet har været i test i en række danske besætninger siden 2006, og senest er systemet også sat i test i VMS-systemer, herunder Kvægbrugets Forsøgscenter. Her har Herd Navigator været anvendt i dagligdagen i et års tid.

Brunst og inseminering

Dette har blandt andet givet mulighed for at undersøge, på hvilke tidspunkter brunstalarmer med Herd Navigator ligger, sammenlignet med de tætte observationer af brunsttegn på KFC. Undersøgelsen viste, at brunstalarmerne i gennemsnit ligger godt et døgn før der observeres stående brunst eller slim hos køerne. Det betyder, at man skal inseminere 24-36 timer efter brunstalarmerne. Undersøgelsen viste desuden, at Herd Navigator kan hjælpe til, hvis man er i tvivl om koens status ved andre tegn på brunst. Er der set brunst uden en Herd Navigator-alarm, kan et blik på koens progesteronkurve hurtigt afsløre koens "sande tilstand".

Mastitis og behandling

I en VMS-testbesætning har man, i samarbejde med DJF, indledt dyrk-

ning af mastitisbakterier hjemme på gården. Ved mistanke om mastitis, eller ved en mastitisalarm fra Herd Navigator, venter man med behandling indtil svaret på dyrkning kendes dagen efter. Man har desuden lavet en standardprocedure for mastitisbehandling. Der behandles ikke på kronisk inficerede køer, hvis prøven er steril (ingen bakterier), samt hvis bakterien er E. coli eller CNS. Virkningen af programmet er, at antal behandlede køer i besætningen er faldet til det halve, uden at tankcelletallet har ændret sig. Faktisk er tankcelletallet faldende i besætningen lige nu.

Herd Navigator er i dag så veludviklet, at et egentligt salg er sat i gang. Der er en god ordrebeholdning i Danmark, og systemet kører på gårde i Sverige, Tyskland og Holland, og meget snart også i Italien og Finland. Der vil komme flere lande til i 2011 så snart en service- og supportfunktion er opbygget i disse lande.

Forskningsprogrammet fortsættes til 2012

Resultaterne fra BIOSENS har været så lovende, at forskningskonsortiets partnere besluttede at fortsætte projektet frem til 2012 for at udvikle flere måleparametre, herunder også parametre for mælkenes forarbejdningens kvalitet. Projektet, med et budget på cirka 38 mio. kr., støttes af Fødevarerministeriets Innovationslov med 18 mio. kr. Læs mere om projektet: www.kfc-foulum.dk

Flere oplysninger

Jens Yde Blom, Biosens, Agro Business Park, 8830 Tjele,
Biosens@agopark.dk